

**MATERIAŁY DO NAUCZANIA
O UNII EUROPEJSKIEJ**

ŹRÓDŁA INFORMACJI – PAKIET DLA NAUCZYCIELA

**Punkt Informacji Europejskiej
Europe Direct – Rzeszów**

2013

PRZEDMOWA

Punkt Informacji Europejskie Europe Direct – Rzeszów należy do europejskiej sieci informacyjnej Komisji Europejskiej oraz Parlamentu Europejskiego. W Rzeszowie instytucją prowadzącą Punkt jest Euroregionalne Stowarzyszenie Inicjatyw Społeczno-Gospodarczych, a partnerem merytorycznym działań jest Wyższa Szkoła Informatyki i Zarządzania z siedzibą w Rzeszowie. W obecnym kształcie PIE ED-Rzeszów funkcjonuje od stycznia 2013 r.

Idea działania sieci jest prosta. Do Punktu Informacyjnego może przyjść, zadzwonić czy napisać każdy, kto chce zadać pytanie, zasięgnąć rady lub wyrazić swoją opinię na temat Unii. W ramach aktywności Punkty organizują różnorodne debaty, szkolenia i konkursy, a konsultanci Europe Direct są obecni, odpowiadając na pytania i rozdając publikacje, podczas targów pracy, szkoleń, czy lokalnych uroczystości. Prowadzą także „lekcje europejskie” i wykłady otwarte, dbając o to, aby wiedza o UE dotarła do wszystkich potrzebujących, a także, aby „informacja zwrotna”, czyli uwagi i opinie, trafiły do podejmujących decyzje.

Przygotowujemy również opracowania, pomoce naukowe dla różnych grup wiekowych. Niniejsze **Materiały do nauczania o Unii Europejskiej. Źródła informacji – Pakiet dla nauczyciela** są jednym z nich. W imieniu Zespołu Europe Direct – Rzeszów wyrażam nadzieję, że to narzędzie dydaktyczne, w którym z podziałem na grupy wiekowe i tematy zaprezentowano źródła informacji europejskiej, będzie dla Państwa pomocą w nauczaniu o Unii Europejskiej, o tym jak narodziła się UE, jak funkcjonuje, co robi.

Ciekawi Państwa spostrzeżeń, w celu podnoszenia jakości kolejnych opracowań wydawanych przez Punkt, kierujemy prośbę o dzielenie się spostrzeżeniami przy pracy z wykorzystaniem materiałów na adres e-mailowy: europedirect-rzeszow@europedirect-rzeszow.pl

Ewa Nowak-Koprowicz

MATERIAŁY DO NAUCZANIA O UNII EUROPEJSKIEJ ŹRÓDŁA INFORMACJI – PAKIET DLA NAUCZYCIELA

EDUKACJA WZESNOSZKOLNA	BEZPIECZEŃSTWO	<p>Temat: 112 – wspólny europejski numer alarmowy Pomoce naukowe: witryna anglojęzyczna; scenariusz zajęć Prawo dostępu do opieki zdrowotnej [w:] Prawa obywatelskie – Moje prawa. Scenariusze warsztatów w ramach obchodów Europejskiego Roku Obywateli wraz z prezentacją (załącznik do scenariusza 7); gra on-line: Układanka 112, opis gry: <i>Zadanie dla uczenia/uczennicy: Jeśli jesteś w innym kraju UE, nie musisz martwić się o numer telefonu policji czy pogotowia – to zawsze 112. Ułóż układankę, by zobaczył ratowników w akcji.</i></p>
		<p>Temat: Prawa dziecka, bezpieczeństwo i prywatność w Internecie Pomoce naukowe: gra on-line Wild Web Woods (polska wersja językowa), opis gry: <i>Po stworzeniu swojej własnej postaci – może to być np. pirat, rycerz albo strażnik leśny – dziecko ma za zadanie przeprowadzić ją przez las, zbierając zwoje z zapisami konwencji ONZ o prawach dziecka oraz inne skarby, unikając jednocześnie złych grzybów. Gracz dowiaduje się także o kwestiach bezpieczeństwa i prywatności w Internecie; gra on-line: Kolorowanka.</i></p>
ENERGIA I ŚRODOWISKO NATURALNE		<p>Temat: Rolnictwo ekologiczne Pomoce naukowe: gra on-line: Rolnictwo ekologiczne - sprawdź swoją pamięć, opis gry: <i>Rolnictwo ekologiczne sprawia, że żywność jest zdrowsza, a hodowcy bardziej dbają o zwierzęta. Zadanie polega na odszukaniu takich samych obrazków, aby przekonać się, czym jest „ekologiczna żywność”;</i> ponadto do samodzielnego druku: Kolorowanka</p>
		<p>Temat: Skąd się bierze mleko? Pomoce naukowe: Broszura, opis: <i>Zastanawialiście się kiedyś, jak z mleka powstaje masło, ser, jogurt albo lody? Ta broszura przedstawia każdy etap procesu ich produkcji, a przy tym dostarcza wielu zdumiewających informacji na temat produktów mlecznych. W którym z krajów europejskich spożywa się najwięcej sera? Odpowiedź może was zaskoczyć...</i></p>
		<p>Temat: Świat przyrody z Tomkiem i Lilą Pomoce naukowe do samodzielnego druku: seria książeczek, które uczą jak szanować i chronić przyrodę (m.in. Ale upał, Nadzieja plemienia Kajakosów, Uliczka Różana, Prezent dla Bilusia) oraz zeszyt ćwiczeń</p>

	<p>Temat: Woda – dar życia Pomoce naukowe: Zabawy Zoe z wodą – pakiet materiałów, opis gry: <i>Historia opowiada o dwóch dzieci i ich przygodach z Fredem – wykształconą żabą, która pokazuje im błędy w ich postępowaniu. Jest interaktywna i wypełniona zabawnymi animacjami. Zawiera trudniejsze części, w których czytelnik dowiaduje się o obiegu wody i sposobach jej uzdatniania. Pod względem praktycznym, zawiera mnóstwo wskazówek, jak oszczędzać wodę. Dostępne są również aplikacje na telefony komórkowe i tablety.</i></p>
<p style="writing-mode: vertical-rl; transform: rotate(180deg);">PRAWA KONSUMENTA</p>	<p>Temat: Edukacja konsumencka Pomoce naukowe: scenariusz zajęć Młody konsument na europejskim rynku towarów i usług [w:] Prawa obywatelskie – Moje prawa. Scenariusze warsztatów w ramach obchodów Europejskiego Roku Obywateli wraz z prezentacją (załącznik do scenariusza 4); ponadto w ramach portalu Edukacja Konsumentów zamieszczono wybrane scenariusze lekcji i materiały pomocnicze z dziedziny edukacji konsumenckiej, materiały podzielono na cztery grupy tematyczne: zarządzanie finansami, bezpieczeństwo i zdrowie konsumentów, odpowiedzialni konsumenci oraz usługi.</p>
<p style="writing-mode: vertical-rl; transform: rotate(180deg);">SYMBOLE UNII EUROPEJSKIEJ</p>	<p>Temat: Euro – wspólna waluta Pomoce naukowe: gra on-line: Układanka walutowa, opis gry: <i>Mieszkańcy 17 krajów UE posługują się walutą euro. Istnieje siedem banknotów euro: najniższy nominal to 5 euro, a najwyższy – 500 euro. Zadanie polega na tym, aby z podanych elementów układanki ułożyć banknoty.</i></p> <p>Temat: Flagi państw Unii Europejskiej Pomoce naukowe: gra on-line Gra pamięciowa, opis gry: <i>Każdy z 28 krajów UE ma swoją własną flagę. Zadanie dla ucznia/uczennicy: Sprawdź, czy znasz je wszystkie. Dowiedz się, co oznaczają kolory na każdej z nich.</i></p> <p>Temat: Słynne budynki i zabytki państw UE Pomoce naukowe: gra on-line Układanka obrazkowa, opis gry: <i>W każdym z 28 krajów, które należą do UE, znajdują się słynne budynki i zabytki. Zadanie polega na wyborze jednego z nich i z podanych elementów ułożeniu całego obrazka.</i></p> <p>Temat: Zjednoczeni w różnorodności Pomoce naukowe: Broszura oraz Plakat</p>

Opracowanie na podstawie: portalu europa.eu oraz materiałów PIE ED-Rzeszów

W przypadku pytań zapraszamy do kontaktu: europedirect-rzeszow@europedirect-rzeszow.pl
lub/i www.facebook.com/EDRzeszow lub/i <https://twitter.com/EDRzeszow>

MATERIAŁY DO NAUCZANIA O UNII EUROPEJSKIEJ ŹRÓDŁA INFORMACJI – PAKIET DLA NAUCZYCIELA

EDUKACJA IV – VI KLASY SZKOŁY PODSTAWOWEJ	BEZPIECZEŃSTWO	<p>Temat: 112 – wspólny europejski numer alarmowy Pomoce naukowe: gra on-line: Quiz 112, opis gry: <i>Cała UE ma jeden wspólny numer alarmowy – 112. I w swoim kraju, i za granicą można się dzięki niemu szybko skontaktować ze służbami ratunkowymi. Zadanie dla ucznia/uczennicy: Czy wiesz, jak z niego korzystać? Rozwiąż quiz!</i></p>
		<p>Temat: Prawa dziecka, bezpieczeństwo i prywatność w Internecie Pomoce naukowe: gra on-line: Lot balonem, opis gry: <i>Pixel, Urso, Kangi, Blu, Nina, Max i Bob chcą razem z uczestnikami gry odkrywać prawa dzieci, zostali jednak uwięzieni na bezludnej wyspie. Zadanie dla ucznia/uczennicy: Uratuj ich dzięki swojej wiedzy i sprowadź z powrotem na bezpieczny ląd; gra on-line: Układanka.</i></p>
ENERGIA I ŚRODOWISKO NATURALNE		<p>Temat: Energia i zasoby naturalne – jak je chronić? Pomoce naukowe: gra on-line: Honoloko, opis gry: <i>Jak najlepiej dbać o środowisko i o własne zdrowie? Zadanie dla ucznia/uczennicy: Poruszając się po planszy, odpowiedz na pytania, aby sprawdzić, co wiesz o ochronie zasobów naturalnych i oszczędzaniu energii.</i></p>
		<p>Temat: Jedz mądrze! Pomoce naukowe: strona Kampanii Smakoszki, której celem jest walka z nadwagą, promocja spożywania owoców, warzyw, mleka oraz zdrowego trybu życia; broszura Wakacje to zdrowie!, opis broszury: <i>Wakacje nad morzem spędzone z kuzynami to dla Karola, Ani i Roberta odkrycie nowego stylu życia. Przygotowując się do wielkiego biegu, mają za zadanie pokonać lenistwo i niezdrowe nawyki. Zadanie dla ucznia/uczennicy: Spróbuj wziąć się za siebie – jak Karol, Ania i Robert, a odkryjesz w sobie mnóstwo energii! Warto być sprawnym i bystrym – to wcale nie takie trudne. Trzeba tylko mądrze się odżywiać i aktywnie spędzać czas. Uprawiaj sport, żeby być sprawniejszym, poprawić kondycję i samopoczucie – i żeby mieć siłę na wszystko, o czym tylko zamarzysz! Unikniesz nadwagi i kłopotów ze skupieniem uwagi w szkole. Zapamiętaj słowa trenera Antoniego: „Organizm to silnik, nie działa bez odpowiedniego paliwa!”</i></p>
		<p>Temat: Rolnictwo ekologiczne Pomoce naukowe: gra on-line Farmland, opis gry: <i>Zadanie dla ucznia/uczennicy: Czy wiesz, jakiej opieki wymagają zwierzęta hodowlane i skąd pochodzą produkty, które jemy na co dzień? Zbieraj punkty, pomagając rolnikom sprzątać w oborze lub karmić cielęta!</i></p>

Temat: Edukacja konsumencka

Pomoce naukowe: scenariusz zajęć Młody konsument na europejskim rynku towarów i usług [w:] [Prawa obywatelskie – Moje prawa. Scenariusze warsztatów w ramach obchodów Europejskiego Roku Obywateli](#) wraz z prezentacją ([załącznik do scenariusza 4](#)); ponadto w ramach portalu [Edukacja Konsumentów](#) zamieszczono wybrane scenariusze lekcji i materiały pomocnicze z dziedziny edukacji konsumenckiej, materiały podzielono na cztery grupy tematyczne: zarządzanie finansami, bezpieczeństwo i zdrowie konsumentów, odpowiedzialni konsumenci oraz usługi.

Temat: Prawo dostępu do edukacji

Pomoce naukowe: scenariusz zajęć Prawo dostępu do edukacji dla szkoły podstawowej [w:] [Prawa obywatelskie – Moje prawa. Scenariusze warsztatów w ramach obchodów Europejskiego Roku Obywateli](#) wraz z prezentacją ([załącznik do scenariusza 1](#)).

Temat: Prawo dostępu do głosowania

Pomoce naukowe: scenariusz zajęć Prawo dostępu do głosowania dla szkoły podstawowej [w:] [Prawa obywatelskie – Moje prawa. Scenariusze warsztatów w ramach obchodów Europejskiego Roku Obywateli](#) wraz z prezentacją ([załącznik do scenariusza 10](#)).

Temat: Akademia Euro

Pomoce naukowe: witryna internetowa [Akademia Euro](#) z filmem wprowadzającym, grami on-line ([Wyścig po euro](#), opis gry: *Odkryj świat banknotów i monet euro: przejdź z Alekssem wszystkie siedem poziomów gry, starając się zebrać jak najwięcej pieniędzy; [Z jakiego kraju jest ta moneta?](#), opis gry: *Uczy rozróżniania kraju pochodzenia monet euro; [Znajdź zabezpieczenia](#), opis gry: *Uczy rozróżniania banknotów euro prawdziwych od fałszywych.*) oraz interaktywnymi prezentacjami ([Banknoty i monety euro](#) i [Zabezpieczenia banknotów euro](#)); wirtualny spacer po wystawie [Nowa twarz euro](#); Ponadto gra on-line: [Nurkuj i licz](#).**

Temat: Języki otworzą Ci drzwi

Pomoce naukowe: broszura [Języki otworzą Ci drzwi](#), opis broszury: *Informacje o językach jakimi mówi się w UE. Każdy kraj UE ma swoją stronę z obrazkiem przedstawiającym mieszkającego w nim chłopca lub dziewczynkę, którzy wypowiadają kilka podstawowych zwrotów, takich jak „Dziękuję” czy „Nie rozumiem”. Dla każdego państwa powtarzane są te same zwroty, tak aby dzieci mogły porównać między sobą 23 języki urzędowe UE. Broszura nie zawiera jeszcze aktualizacji o język chorwacki; gra on-line: [LinguaGo](#), opis gry: *W UE obowiązują 24 języki urzędowe -rozpoznawanie. Gra zaktualizowana o język chorwacki.**

Temat: Odkryjmy Europę

Pomoce naukowe: broszura [Odkryjmy Europę](#); gra on-line [Odkryjmy Europę](#), opis gry: *Do UE należy 28 krajów. Każdy z nich ma własną historię, geografę i kulturę. Uczestnictwo w grze umożliwia sprawdzenie wiedzy w grze planszowej. Grać można samodzielnie lub z kilkoma uczestnikami; [Przewodnik dla nauczycieli](#) – wskazuje m.in. na możliwości wykorzystania broszury oraz gry podczas lekcji: GEOGRAFII, GRAFIKI KOMPUTEROWEJ, HISTORII, MATEMATYKI.*

Opracowanie na podstawie: portalu europa.eu oraz materiałów PIE ED-Rzeszów

W przypadku pytań zapraszamy do kontaktu: europedirect-rzeszow@europedirect-rzeszow.pl
lub/i www.facebook.com/EDRzeszow lub/i <https://twitter.com/EDRzeszow>

MATERIAŁY DO NAUCZANIA O UNII EUROPEJSKIEJ ŹRÓDŁA INFORMACJI – PAKIET DLA NAUCZYCIELA

EDUKACJA I - III KLASY GIMNAZJUM	PRAWA	<p>Temat: Edukacja konsumencka Pomoce naukowe: scenariusz zajęć Młody konsument na europejskim rynku towarów i usług dla gimnazjum [w:] Prawa obywatelskie – Moje prawa. Scenariusze warsztatów w ramach obchodów Europejskiego Roku Obywateli wraz z prezentacją (załącznik do scenariusza 5); ponadto w ramach portalu Edukacja Konsumentów zamieszczono wybrane scenariusze lekcji i materiały pomocnicze z dziedziny edukacji konsumenckiej, materiały podzielono na cztery grupy tematyczne: zarządzanie finansami, bezpieczeństwo i zdrowie konsumentów, odpowiedzialni konsumenci oraz usługi.</p>
		<p>Temat: Prawa podstawowe młodego człowieka Pomoce naukowe: Gra on-line: Lot odrzutowcem, opis gry: <i>Zadanie dla ucznia/uczennicy: Steruj samolotem tak, by omijać przeszkody i zbieraj punkty za dobre odpowiedzi na pytania o UE i Twoje prawa</i>; gra on-line: Szalony quiz bilardowy, opis gry: <i>Czy wiesz, że każde dziecko na prawo do bezpiecznego otoczenia, odpowiedniej opieki, zdrowej żywności, leczenia, jeśli jest chore, a także do nauki, zabawy i odpoczynku? Zagraj w bilard i dowiedz się, jakie jeszcze prawa Ci przysługują!</i></p>
		<p>Temat: Prawo dostępu do edukacji Pomoce naukowe: scenariusz zajęć Prawo dostępu do edukacji dla gimnazjum [w:] Prawa obywatelskie – Moje prawa. Scenariusze warsztatów w ramach obchodów Europejskiego Roku Obywateli wraz z prezentacją (załącznik do scenariusza 2).</p>
		<p>Temat: Prawo dostępu do głosowania Pomoce naukowe: scenariusz zajęć Prawo dostępu do głosowania dla gimnazjum [w:] Prawa obywatelskie – Moje prawa. Scenariusze warsztatów w ramach obchodów Europejskiego Roku Obywateli wraz z prezentacją (załącznik do scenariusza 11).</p>
PRZEDSIĘBIORCZOŚĆ		<p>Temat: Akademia Euro Pomoce naukowe: witryna internetowa Akademia Euro z filmem wprowadzającym, grami on-line (Wyścig po euro, opis gry: <i>Zadanie dla ucznia/uczennicy: Odkryj świat banknotów i monet euro: przejdź z Aleksem wszystkie siedem poziomów gry, starając się zebrać jak najwięcej pieniędzy</i>; Z jakiego kraju jest ta moneta?, opis gry: <i>Uczy rozróżniania kraju pochodzenia monet euro</i>; Znajdź zabezpieczenia, opis gry: <i>Uczy rozróżniania banknotów euro prawdziwych od fałszywych</i>) oraz interaktywnymi prezentacjami (Banknoty i monety euro i Zabezpieczenia banknotów euro); wirtualny spacer po wystawie Nowa twarz euro; Ponadto gra on-line: Economia, opis gry: <i>Zadanie dla ucznia/uczennicy: Europejski Bank Centralny czuwa nad tym, ile pieniędzy jest w obiegu w Europie. Próbuje z pożytkiem dla wszystkich pilnować stabilności cen. Czy potrafisz ustalić właściwe stopy procentowe i utrzymać niską inflację?</i></p>

Temat: Dlaczego stabilność cen jest tak ważna?

Pomoce naukowe: [Materiały pedagogiczne](#), zestaw materiałów pedagogicznych zawiera kreskówkę, ulotkę informacyjną dla uczniów i broszurę dla nauczycieli. Dzięki umieszczonym w nich informacjom nastolatki zdobędą podstawową wiedzę na temat stabilności cen i jej roli w gospodarce. Kreskówka przedstawia dwóch uczniów szkoły średniej, Annę i Aleksa, którzy poznają zasady działania naszego systemu monetarnego.

Temat: Polskie przedsiębiorstwa a Unia Europejska

Pomoce naukowe: [Interaktywna prezentacja](#), opis: Wiadomości o gospodarce UE i jej powiązaniach z gospodarką polską przedstawione w formie rozmów dziadka z wnukiem. Interaktywna witryna internetowa zawiera szereg quizów i krzyżówek sprawdzających wiedzę uczniów na ten temat.

Temat: Języki otworzą Ci drzwi

Pomoce naukowe: Gra on-line [Quiz językowy](#), opis gry: Quiz sprawdzający wiedzę o językach europejskich.

Temat: Europa – jest tu!

Pomoce naukowe: [Europa, informator dla młodzieży](#), opis broszury: „Europa jest gdzieś indziej”. To prowokacyjne zdanie otwiera pierwszy rozdział informatora dla młodzieży, który po raz pierwszy został opracowany dla całej UE. Oczywiście znajdujemy się w Europie i właśnie o Europie jest ten informator. Kto rządzi Europą? Jaką rolę w życiu codziennym Europejczyków odgrywa Unia Europejska i w jakim kierunku rozwija się nasz kontynent w zglobalizowanym świecie? Jak ma wyglądać przyszłość Europy? Przygotowane odpowiedzi na powyższe pytania i inne pytania są dla uczniów w wieku 13–18 lat. Opracowanie zawiera również szereg ćwiczeń interaktywnych. Dla nauczycieli przygotowany został natomiast [specjalny podręcznik](#) towarzyszący publikacji.

Temat: Europejska Agencja Kosmiczna

Pomoce naukowe: Broszura [All u need is space](#), opis broszury: Kosmos to nie tylko międzygwiazdne przygody robotów i ludzi albo studiowanie astronomii czy astrofizyki. Kosmos to też coś bardzo ziemskiego! Komisja Europejska, Europejska Agencja Kosmiczna i poszczególne kraje opracowują coraz więcej kosmicznych programów, które możemy wykorzystywać na co dzień. W tym komiksie znajduje się wiele przykładów takich zastosowań.

Temat: Historia Europy

Pomoce naukowe: Gra on-line: [Wehikuł czasu](#); opis gry: Zadanie dla ucznia/uczennicy: Rozwiąż quiz i udowodnij, że dobrze znasz historię Europy. Postaraj się trafić statkiem kosmicznym we właściwą odpowiedź, ale nie zderz się przy tym z meteoritem!

Temat: Państwa Unii Europejskiej

Pomoce naukowe: [Witryna](#) o państwach członkowskich Unii Europejskiej; informacje o drodze do członkostwa państw kandydujących oraz informacje o potencjalnych kandydatach do członkostwa. Istnieje możliwość zamówienia publikacji [Podróże po Europie 2013-2014](#)

Temat: Ochrona środowiska

Pomoce naukowe: gra on-line: [EcoAgents](#), opis gry: *Zadanie dla ucznia/uczennicy: Zostań eko-agentem – dzięki wynikom osiągniętym w grach i kwizach możesz znaleźć się wśród najlepszych. Aby wygrać, dowiedz się jak najwięcej o ochronie środowiska!*

Opracowanie na podstawie: portalu europa.eu oraz materiałów PIE ED-Rzeszów

W przypadku pytań zapraszamy do kontaktu: europedirect-rzeszow@europedirect-rzeszow.pl
lub/i www.facebook.com/EDRzeszow lub/i <https://twitter.com/EDRzeszow>

MATERIAŁY DO NAUCZANIA O UNII EUROPEJSKIEJ ŹRÓDŁA INFORMACJI – PAKIET DLA NAUCZYCIELA

EDUKACJA I - III KLASY SZKOŁY PONADGIMNAZJALNEJ	ŚRODOWISKO NATURALNE	<p>Temat: Czy chcielibyście pić wodę ze ścieków? Pomoce naukowe: Broszura Czy chcielibyście pić wodę ze ścieków, opis broszury: <i>Informacje o tym jaką podróż przebywa woda, z której codziennie korzystamy – od momentu, w którym trafia do naszych kranów, przechodzi przez kanały ściekowe i oczyszczalnie, aż wreszcie trafia do rzek i mórz, gdzie możemy na nowo się nią cieszyć.</i></p>
		<p>Temat: Polityka rybołówstwa UE Pomoce naukowe: Broszura, opis broszury: <i>Fakty i liczby na temat tego, gdzie i na jaką skalę prowadzone są połowy w Europie. Podaje szczegółowe informacje na temat populacji ryb w naszych morzach i odławianych ilości, na temat akwakultury, sektora przetwórczego, handlu zewnętrznego i konsumpcji.</i></p>
PRAWA		<p>Temat: Edukacja konsumentka Pomoce naukowe: scenariusz zajęć Młody konsument na europejskim rynku towarów i usług dla szkoły ponadgimnazjalnej [w:] Prawa obywatelskie – Moje prawa. Scenariusze warsztatów w ramach obchodów Europejskiego Roku Obywateli wraz z prezentacją (załącznik do scenariusza 6); ponadto w ramach portalu Edukacja Konsumentów zamieszczono wybrane scenariusze lekcji i materiały pomocnicze z dziedziny edukacji konsumenckiej, materiały podzielono na cztery grupy tematyczne: zarządzanie finansami, bezpieczeństwo i zdrowie konsumentów, odpowiedzialni konsumenci oraz usługi.</p>
		<p>Temat: Odzyskaj kontrolę nad swoimi danymi osobowymi Pomoce naukowe: Broszura Odzyskaj kontrolę nad swoimi danymi osobowymi, opis broszury: <i>Komiks ilustruje rozmaite zagrożenia, na które mogą być narażeni młodzi ludzie w czasie korzystania z Internetu – od ujawnienia haseł i numerów kart kredytowych po publikację zdjęć. W prostej formie wyjaśniono, w jaki sposób nowe prawo unijne poprawi ochronę.</i></p>
		<p>Temat: Twoje prawa jako obywatela UE Pomoce naukowe: Portal, opis portalu: <i>Praktyczne porady na temat praw w UE. Młodzi użytkownicy mogą być szczególnie zainteresowani informacjami o studiowaniu i wolontariacie za granicą, zakupach za granicą oraz stażach.</i></p>
		<p>Temat: Prawo dostępu do edukacji Pomoce naukowe: scenariusz zajęć Prawo dostępu do edukacji dla szkoły ponadgimnazjalnej [w:] Prawa obywatelskie – Moje prawa. Scenariusze warsztatów w ramach obchodów Europejskiego Roku Obywateli wraz z prezentacją (załącznik do scenariusza 3).</p>

Temat: Prawo dostępu do głosowania

Pomoce naukowe: scenariusz zajęć Prawo dostępu do głosowania dla szkoły ponadgimnazjalnej [w:] [Prawa obywatelskie – Moje prawa. Scenariusze warsztatów w ramach obchodów Europejskiego Roku Obywateli](#) wraz z prezentacją ([załącznik do scenariusza 12](#)).

Temat: Akademia Euro

Pomoce naukowe: witryna internetowa [Akademia Euro](#) z filmem wprowadzającym, grami on-line ([Wyścig po euro](#), opis gry: *Zadanie dla ucznia/uczennicy: Odkryj świat banknotów i monet euro: przejdź z Alekssem wszystkie siedem poziomów gry, starając się zebrać jak najwięcej pieniędzy; [Z jakiego kraju jest ta moneta?](#), opis gry: *Uczy rozróżniania kraju pochodzenia monet euro; [Znajdź zabezpieczenia](#), opis gry: *Uczy rozróżniania banknotów euro prawdziwych od fałszywych.*) oraz interaktywnymi prezentacjami ([Banknoty i monety euro](#) i [Zabezpieczenia banknotów euro](#)); wirtualny spacer po wystawie [Nowa twarz euro](#); Gra on-line: [Economia](#), opis gry: *Europejski Bank Centralny czuwa nad tym, ile pieniędzy jest w obiegu w Europie. Próbuje z pożytkiem dla wszystkich pilnować stabilności cen. Zadanie dla ucznia/uczennicy: Czy potrafisz ustalić właściwe stopy procentowe i utrzymać niską inflację?;* Gra on-line: [Wyspa Inflacji](#); opis gry: *Deflacja, inflacja i hiperinflacja w różny sposób wpływają na życie ludzi. Zadanie dla ucznia/uczennicy: Zwiedź wyspę i przekonaj się o skutkach tych zjawisk, a potem sprawdź swoją wiedzę.***

Temat: Polskie przedsiębiorstwa a Unia Europejska

Pomoce naukowe: [Interaktywna prezentacja](#), opis: *Wiadomości o gospodarce UE i jej powiązaniach z gospodarką polską przedstawione w formie rozmów dziadka z wnukiem. Interaktywna witryna internetowa zawiera szereg quizów i krzyżówek sprawdzających wiedzę uczniów na ten temat.*

Temat: Języki otworzą Ci drzwi

Pomoce naukowe: Gra on-line [Quiz językowy](#), opis gry: *Quiz sprawdzający wiedzę o językach europejskich.*

Temat: Europa – jest tu!

Pomoce naukowe: [Europa, informator dla młodzieży](#), opis broszury: *„Europa jest gdzieś indziej”. To prowokacyjne zdanie otwiera pierwszy rozdział informatora dla młodzieży, który po raz pierwszy został opracowany dla całej UE. Oczywiście znajdujemy się w Europie i właśnie o Europie jest ten informator. Kto rządzi Europą? Jaką rolę w życiu codziennym Europejczyków odgrywa Unia Europejska i w jakim kierunku rozwija się nasz kontynent w zglobalizowanym świecie? Jak ma wyglądać przyszłość Europy? Przygotowane odpowiedzi na powyższe pytania i inne pytania są dla uczniów w wieku 13–18 lat. Opracowanie zawiera również szereg ćwiczeń interaktywnych. Dla nauczycieli przygotowany został natomiast [specjalny podręcznik](#) towarzyszący publikacji; Gra on-line: [NERODYSSÉE](#), opis gry: *Zadanie dla ucznia/uczennicy: Sprawdź swoją wiedzę o UE i jej 28 krajach, wcielając się w przybysza z innej planety. Zagraj samodzielnie, z kolegami lub z innymi graczami – to prawdziwe wyzwanie!**

Temat: EuroparlTV

Pomoce naukowe: [Witryna EuroparlTV](#), opis portalu: *Sekcja „Parlament dla młodych” witryny EuroparlTV przedstawia spojrzenie na pracę Parlamentu zza kulis, historię UE oraz zawiera wprowadzenie do bieżących tematów unijnych, takich jak Bałkany czy "trójkąt instytucjonalny". W materiałach wideo przedstawiających wywiady z europarlamentarzystami podejmowane są niektóre z obecnie najgorętszych*

i kontrowersyjnych zagadnień, takie jak kryzys gospodarczy, organizmy zmodyfikowane genetycznie (GMO) czy propozycje dotyczące europejskich sił zbrojnych.

Temat: Historia Unii Europejskiej

Pomoce naukowe: [Witryna internetowa](#), opis portalu: *Począwszy od zakończenia II wojny światowej, poprzez epokę zimnej wojny, po wzrost i recesję gospodarczą – europejska historia nigdy nie była nudna! Zatem, jak te wydarzenia ukształtowały UE i jakie były jej reakcje? Witryna umożliwi zapoznanie się z ogólnym zarysem każdej dekady lub przyjrzenie się bliżej, co się działo rok po roku. Informacje o "ojcach-założycielach" UE i filmy przedstawiające ich pracę. [Plansza](#) przedstawia oś czasu z 25 kluczowymi wydarzeniami integracji europejskiej; ponadto gra on-line: [Wehikuł czasu](#); opis gry: *Zadanie dla ucznia/uczennicy: Rozwiąż quiz i udowodnij, że dobrze znasz historię Europy.**

Temat: Państwa Unii Europejskiej

Pomoce naukowe: [Witryna](#) o państwach członkowskich Unii Europejskiej; opis portalu: *informacje o drodze do członkostwa państw kandydujących oraz informacje o potencjalnych kandydatach do członkostwa. Istnieje możliwość zamówienia publikacji [Podróże po Europie 2013-2014](#)*

Temat: Unia Europejska – podstawowe informacje

Pomoce naukowe: Broszura [Europa w 12 lekcjach](#), opis broszury: *Czemu służy Unia Europejska? Dlaczego i w jaki sposób została stworzona? Jak funkcjonuje? Czego już dokonała dla swoich obywateli i jakie nowe wyzwania przed nią stoją? Czy w erze globalizacji Unia może skutecznie rywalizować z innymi wielkimi gospodarkami, utrzymując przy tym swoje standardy społeczne? Jaka będzie rola Europy na scenie światowej w nadchodzących latach? Gdzie sięgną granice UE? Jaka przyszłość czeka euro? Oto niektóre z pytań, na które stara się odpowiedzieć ekspert UE, Pascal Fontaine, w wydaniu (2010 r.) swojej popularnej broszury [Europa w 12 lekcjach.](#); [Prezentacja](#) w formie slajdów, opis prezentacji: *Nauczyciele mogą wykorzystywać slajdy do przygotowania prezentacji na temat UE w programie Powerpoint. Na każdym slajdzie podane są podstawowe fakty lub słowa kluczowe w formie przystępnej dla odbiorców nieposiadających wiedzy na temat UE. Znajdują się na nich wyjaśnienia najważniejszych danych liczbowych, polityki i sposobu funkcjonowania UE oraz podstawowe informacje na temat zagadnień takich jak rozszerzenie UE, traktaty i symbole Unii; [Witryna internetowa](#), opis portalu: *Chcesz dowiedzieć się jak funkcjonuje UE? Już dalej szukać nie musisz! Tutaj możesz znaleźć wszystko, czego potrzebujesz, aby dowiedzieć się, jak funkcjonują różne instytucje, w jaki sposób UE podejmuje decyzje i kto jest w nie zaangażowany. Dowiedz się na przykład, kto ustala program i kto musi się zgodzić na nowe propozycje zanim staną się prawem obowiązującym w całej UE; [Witryna internetowa – obszary działalności UE](#), opis portalu: *UE prowadzi działalność w wielu różnych obszarach, od praw człowieka po transport i handel. Jeżeli chcesz się dowiedzieć, ile pieniędzy wydaje UE na restrukturyzację sektora rybołówstwa czy też jakie działania podejmuje, by walczyć ze zmianami klimatu – na tej stronie znajdziesz odpowiedzi.****

Opracowanie na podstawie: portalu europa.eu oraz materiałów PIE ED-Rzeszów

W przypadku pytań zapraszamy do kontaktu: europedirect-rzeszow@europedirect-rzeszow.pl

lub/i www.facebook.com/EDRzeszow lub/i <https://twitter.com/EDRzeszow>